

Kortversjon

Strategi for vareproduserende industri

Mars 2026

Oppfølging av strategien

Norsk Industri, Fellesforbundet og Styrke foreslår at Nærings- og fiskeridepartementet etablerer et kontaktforum for den vareproduserende industrien. Kontaktforumet bør bestå av representanter for partene, supplert med bedriftsrepresentanter, tillitsvalgte i den vareproduserende industrien og akademia. Kontaktforumet bør også inkludere deltakere fra andre relevante departementer.

I Regjeringens Veikart 2.0: Grønt industriløft som ble lagt frem i 2024, fremgår det også at Regjeringen vil etablere et topplederforum som møter næringsministeren regelmessig. Norsk Industri, Fellesforbundet og Styrke mener at et topplederforum vil bidra til oppfølging av strategien.

Norsk vareproduserende industri har potensial for vekst, innovasjon og eksport, og dermed økt verdiskaping og flere arbeidsplasser.

Norsk Industri, Fellesforbundet og Styrke legger med dette frem en strategi med tiltak for å realisere følgende ambisjon:

Økt verdiskaping og eksport i den vareproduserende industrien i Norge

- Høyere produktivitetsvekst enn våre viktigste handelspartnere
- Verdensledende på å kombinere høyteknologi med fagarbeiderkompetanse

For å realisere ambisjonen er det nødvendig med nye tiltak og virkemidler som supplerer og forsterker allerede vedtatt politikk for den vareproduserende industrien. Norsk Industri, Fellesforbundet og Styrke er enige om 27 anbefalinger til tiltak og virkemidler innen fem prioriterte områder. I tillegg foreslår partene to konkrete tiltak for videre oppfølging av strategien.

Les hele strategien på vareproduserende.no

Markeder for økt vareproduksjon

HOVEDUTFORDRING:

Vareproduserende industri har for lav eksportvekst, manglende synlighet og svak utnyttelse av verdikjeder.

ANBEFALTE TILTAK OG VIRKEMIDLER:

- Prioritere eksportsatsning for vareproduserende industri, med større involvering av partene.
- Støtte etablering av regionale leverandørnettverk og et industrielt leverandørutviklingsprogram.
- Stimulere til bruk av norske underleverandører i eksportrettede prosjekter.
- Forenkle industriens tilgang til informasjon om inngåtte gjenkjøpsforpliktelser og –avtaler, samt forbedre myndighetenes kunnskap om hva norsk industri kan levere av produkter og tjenester.

Samarbeid for økt produktivitet

HOVEDUTFORDRING:

Lav produktivitetsvekst, manglende implementering av ny teknologi og behov for bedre samarbeid i verdikjeden.

ANBEFALTE TILTAK OG VIRKEMIDLER:

- Legge til rette for at Produktivitetsspranget videreføres med minst 10 nye bedrifter årlig. Dette krever at det etableres en mer forutsigbar finansieringsordning for tilbudet. Tjenesten bør sammen med et nasjonalt Industri 4.0–kompetanseprogram knyttes til ordningen Norsk katapult.
- Etablere industrielle treningsarenaer gjennom en koordinert satsing der industrielle klynger, inkubatorer og innovasjonsselskaper, samt andre relevante virkemidler for industrien kobles sammen til en helhetlig og videreutviklet katapultsatsing.
- Etablere nye katapultsentre, som supplerer dagens testinfrastruktur.
- Delta aktivt i det europeiske samarbeidet for industrielle testsentre.

Kompetanse for industrivekst

HOVEDUTFORDRING:

Mangel på relevant kompetanse, utfordringer med rekruttering og behov for livslang læring.

ANBEFALTE TILTAK OG VIRKEMIDLER:

- Etablere tett og forpliktende samarbeid mellom Regjeringen, Norsk Industri, Fellesforbundet og Styrke om oppfølging av kompetansetiltakene i Industrimeldingen.
- Etablere flere relevante utdanninger som årsheter, ingeniør– og masterløp og nærings–PhD, samt flere etter– og videreutdanningstilbud som er tilpasset industriens behov.
- Gjøre Industriens kompetansefond kjent, slik at flere får anledning til å ta etter– og videreutdanning, og evaluere hvordan ordningen over tid kan forbedres.
- Styrke fagskolene, etablere flere fleksible løp for etter– og videreutdanning, sørge for økt innsats for læringer i industrifagene, og gjøre opplæringen i videregående skole mer praksisnær.
- Sikre gode, og nok plasser, i det regionale utdannings– og opplæringstilbud innen industrifag. Partene mener at fylkeskommunene bør prioritere å utvikle sterke samarbeidsstrukturer med næringslivet for å tilby relevante og framtidsrettede kvalifiseringsløp, og vil bidra til dette.

Markeder for økt vareproduksjon

HOVEDUTFORDRING:

- Prøvenemdene er avgjørende for kvaliteten i fagopplæringen, og må styrkes.
- For fag med få plasser bør det utvikles regionale kompetansesentre i fylkene, slik som for eksempel K–Tech på Kongsberg, Læringsfabrikken på Raufoss og OFIR i Rogaland.
- Fylkene må sikres ressurser til inkluderingsprosjekter som involverer NAV og lokalt næringsliv, inkludert at fagopplæringen for eldre lærlinger styrkes.
- Skolere karriererådgivere i skolen om yrkesmuligheter og kompetansebehov i norsk industri.

Forskning for industriutvikling

HOVEDUTFORDRING:

For lav FoU–innsats, både fra det offentlige og næringslivet, gevinster fra forskningen tas i for liten grad ut i bedriftene i praksis, og mangel på et SFI–senter for industriell vareproduksjon.

ANBEFALTE TILTAK OG VIRKEMIDLER:

- Prioritere virkemidler som utløser økt FoU–innsats i næringslivet.
- Øke de offentlige investeringene i næringsrettet forskning og innovasjon til 1,25 prosent av BNP fram mot 2030.
- Den næringsrettede forskningen under Norges Forskningsråd må i større grad bidra til involvering av industri og næringsliv for å sikre relevante programmer. I tillegg bør det vurderes incentiver som bidrar til at gevinster fra forskning som gjennomføres faktisk operasjonaliseres i bedriftene.
- Mobilisere sentrale industriaktører til en ny søknad om SFI–senter for industriell vareproduksjon med tydelig ansvar for å utvikle nye produksjonsprosesser i samarbeid med katapultsentre og industriklynger.

Virkemidler for framtidens industri

HOVEDUTFORDRING:

Fragmenterte støtteordninger, vanskelig tilgang til risikoavlastning og behov for bedre offentlige innkjøp.

ANBEFALTE TILTAK OG VIRKEMIDLER:

- Det næringsrettede virkemiddelapparatet må ha ordninger med tilstrekkelig risikoavlastning til prosjekter i den vareproduserende industrien som bidrar til å nå fastsatte klima– og miljømål. I tillegg bør samfunnshensyn som for eksempel sikkerhet, beredskap og kontroll på kritiske industrielle verdikjeder, vektlegges sterkere i det næringsrettede virkemiddelapparatet.
- Inkludere partene i arbeidslivet bedre i det kontinuerlige forbedringsarbeidet med Én vei inn, og i utvikling av en ny samhandlingsmodell for aktørene i virkemiddelapparatet.
- Gjennomføre et kompetanseløft for offentlige innkjøpere om vektlegging av kvalitet, klima– og miljø, sikkerhet og beredskap i offentlige anskaffelser, med mål om å forbedre kunnskapen om norske industribedrifter som kan levere miljøvennlige og innovative produkter og tjenester.
- Stille tydeligere krav til investeringer i forskning og innovasjon ved offentlige anskaffelser.
- Innrette lån– og garantiordninger, skattefunn og andre tidligfasemidler til også å omfatte innovasjon som bidrar til investeringer i produksjonsutstyr, automatisering, robotisering, digitalisering, som gir skalering av produksjon.
- Forenkle regelverk og rapporteringskrav til støtteordninger i virkemiddelapparatet, med mål om å gjennomføre flere innovasjonsprosjekter.